

B. OSOBITNÁ ČASŤ

K Čl. I

K bodu 1

Dôvodom pre úpravu § 2 ods. 5 je kritický nedostatok učiteľov dôležitých predmetov, ktorých obsah má zásadný vplyv na úspešnosť vzdelávania (matematika, cudzie jazyky, informatika a pod). Z tohto dôvodu sa umožňuje uspokojovať dopyt po učiteľoch aj uzatváraním dohôd o prácach mimo pracovný pomer so študentmi učiteľských študijných programov.

K bodu 2

Dôvodom pre úpravu § 4 je naplnenie potrieb aplikačnej praxe umožňujúcej najmä orgánom činným v trestnom konaní efektívne komunikovať s bývalými pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami pri odhaľovaní trestnej činnosti páchanej v školách, školských zariadeniach alebo v zariadeniach sociálnej pomoci. Navrhovaná úprava ustanoví kompetencie pri zbavení mlčanlivosti fyzických osôb, ktoré v minulosti vykonávali pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo pracovnú činnosť odborného zamestnanca v škole, školskom zariadení alebo v zariadení sociálnej pomoci a môžu po zbavení mlčanlivosti prispieť k objasňovaniu potrebných skutočností, viažucich sa na výkon pracovnej činnosti u bývalého zamestnávateľa.

K bodu 3

Dôvodom úpravy ustanovenia je potreba zosúladenia miesta zavedenia legislatívnej skratky „program vzdelávania“ s jej používaním v texte zákona. Zákon v ďalšom texte neuvažuje o programe vzdelávania ako o školskom vzdelávacom programe alebo o výchovnom programe, a preto sa legislatívna skratka z písmena a) vypúšťa a zavádza sa v novom písmene b). Zosúladí sa text doterajšieho písmena d) s právnou úpravou okruhu oprávnených poskytovateľov vzdelávania v profesijnom rozvoji, ktorý je širší než okruh zamestnávateľov, v ktorých sa má poskytovať poradenstvo pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom v súčasnom znení zákona. Rovnako dochádza k zosúladeniu odseku 1 s § 4 ods. 1 písm. l), ktoré ako všeobecnú povinnosť pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vymedzuje aj povinnosť poskytovať diťaťu, žiakovi a zákonnému zástupcovi diťaťa alebo žiaka poradenstvo a odbornú pomoc spojenú s výchovou a vzdelávaním. Vložením nového písmena f) do § 6 ods. 1 sa umožní účinné poskytovanie odbornej pomoci všetkými pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami, ktorých možno nazvať aktérmi výchovy a vzdelávania konkrétneho diťaťa alebo žiaka. Úprava tiež akceptuje potrebu ustanovenia možnosti zabezpečiť koordináciu a podporu aktérov vzdelávania v oblasti využívania digitálnych technológií a metód ich využívania vo výchove a vzdelávaní, pričom účelom je moderné a inkluzívne vzdelávanie. Aplikačná prax najmä stredných škôl ukazuje, že doteraz bola potreba koordinácie a podpory digitálnych technológií vo výchove a vzdelávaní reálne vykonávaná ako syntéza technicky zameraných činností a poradenstva v otázkach využívania digitálnych technológií ako didaktického prostriedku. V súčasnosti sú tieto potreby škôl saturované zamestnancami, ktorí sú technicky kompetentní, ale aj skúsenými učiteľmi s potrebnými

technickými znalosťami. Úprava odseku 1 preto súvisí aj s ustanovením novej kategórie pedagogických zamestnancov - školský digitálny koordinátor ako odpovede na potreby škôl v oblasti moderného vzdelávania s využitím digitálnych technológií, ktoré nemožno zabezpečiť výkonom pracovných činností, na ktoré pamätá Katalóg pracovných činností v časti Informatika.

K bodu 4

Dôvodom pre vloženie nového odseku 3 do § 6 je potreba jednoznačného vymedzenia spôsobu výkonu pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca. Tým, že sa jednoznačne ustanovuje základ výkonu pracovnej činnosti, docieli sa najmä jednotnosť prístupu rôznych subjektov (zamestnávateľov, kontrolných orgánov) k otázke plnenia predpokladov vrátane predpokladu bezúhonnosti a kvalifikačných predpokladov, a tiež pri posudzovaní ekonomickej aktivity fyzických osôb v procese výchovy a vzdelávania na účely zaradovania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a na účely profesijného rozvoja.

K bodu 5

Dôvodom pre úpravu § 7 ods. 4 je potreba spresnenia doterajšej špecifikácie podmienok, za ktorých dochádza v podmienkach výchovy a vzdelávania k práci nadčas pedagogického zamestnanca, ktorý vykonáva priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť. Táto potreba vyplýva z prepojenia úpravy práce nadčas vo všeobecnom predpise, ktorým je Zákonník práce a v zákone, ktorý upravuje prácu nadčas v špecifických podmienkach výkonu pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov. Zákonník práce všeobecne upravuje prácu nadčas ako prácu, ktorá je vykonaná nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času. V podmienkach výkonu pracovnej činnosti učiteľov, vychovávateľov a majstrov odbornej výchovy je týmto rozvrhnutím určený úväzok, pričom aj tento úväzok môže byť vyšší, ako je ustanovený základný úväzok. Aby bol naplnený zmysel práce nadčas aj v podmienkach školy a školského zariadenia, očakávalo by sa, že „nadčasové hodiny“ budú plánované vždy ako posledné v pracovnom týždni. Ako vyplýva z aplikačnej praxe, interpretácia ustanovenia § 7 ods. 4 vedie v mnohých prípadoch k pretrvávajúcej praxi označovania konkrétnych vyučovacích hodín v rozvrhu ako nadčasových bez ohľadu na túto základnú podmienku práce nadčas pedagogických zamestnancov. Návrh preto spresňuje podmienky práce nadčas výkonom priamej výchovno-vzdelávacej činnosti tak, že k práci nadčas dochádza vtedy, ak je splnený základný úväzok.

K bodu 6

Dôvodom úpravy § 8 ods. 1 je potreba rozšírenia možnosti pôsobenia odborníkov z praxe v odbornom vzdelávaní, ako ju komunikovali počas medzirezortného pripomienkového konania inštitúcie koordinácie odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce. Úprava umožní v duálnom vzdelávaní vo väčšej miere angažovať vo vyučovaní aj odborníkov z praxe, ktorí ešte nezískali všetky potrebné kvalifikačné predpoklady učiteľa.

K bodu 7

Dôvodom doplnenia odseku 5 do § 8 je umožnenie dopĺňania základného úväzku pedagogického asistenta výkonom pracovnej činnosti v kategóriách zodpovedných za uskutočnenie školského vzdelávacieho programu alebo výchovného programu tak, aby výsledným efektom bolo odborné vyučovanie, kvalifikovaný výkon činnosti vychovávateľa alebo vedenia odborného výcviku. Požiadavka na úpravu bola komunikovaná počas medzirezortného pripomienkového konania a argumentovaná dostatkom pedagogických asistentov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa, vychovávateľa alebo majstra odbornej výchovy.

K bodu 8

Dôvodom úpravy § 9 ods. 3 je zohľadnenie skutočnosti, že v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny je v nutnej miere potrebné ovládať jazyk národnostnej menšiny aj učiteľom slovenského jazyka, a to z dôvodu schopnosti viesť pedagogickú dokumentáciu, ktorá sa v súlade so školským zákonom vedie v slovenskom jazyku a jazyku národnostnej menšiny. Úpravou ustanovenia nie je dotknuté používanie slovenského jazyka pri vyučovaní slovenského jazyka a literatúry v škole s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

K bodu 9

Dôvodom úpravy § 10 ods. 2 je zosúladenie právnej úpravy s aktuálnou štruktúrou skupín študijných odborov a vnútorným usporiadaním nového študijného odboru učiteľstvo a pedagogické vedy, ktorý nahrádza aj bývalý študijný odbor 1.1.6 Špeciálna pedagogika. Ide o úpravu textu bez zmeny vecného významu ustanovenia.

Dôvodom úpravy § 10 ods. 3 je potreba rozšírenia vzdelávacích možností pri splnení kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti vychovávateľa, ktorý poskytuje výchovu v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s poruchami správania a v špecializovanej samostatnej skupine pre deti, ktoré vyžadujú zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že boli týrané, sexuálne zneužívané alebo boli na nich páchané trestné činy ohrozujúce ich priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin, ako ju komunikovalo v medzirezortnom pripomienkovom konaní Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Vzhľadom na ustanovenie novej kategórie pedagogického zamestnanca „školský digitálny koordinátor“ sa navrhuje vymedzenie kvalifikačných predpokladov osobitne pre školského digitálneho koordinátora, a to vzhľadom na špecifickosť charakteristiky uvedenej kategórie. V kontexte § 10 ods. 1 sa navrhuje vyžadovanie dĺžky výkonu pracovnej činnosti ako legitímnej záruky získania dostatočných praktických profesijných kompetencií, využiteľných v pracovnej činnosti školského digitálneho koordinátora. Z uvedeného dôvodu sa navrhuje aj splnenie predpokladu zaradenia najmenej do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec.

Dôvodom úpravy § 10 ods. 6 (doterajšieho § 10 ods. 5) je požiadavka akceptácie pracovných skúseností, odborných skúseností a potenciálu vysokoškolských učiteľov v študijných programoch, v ktorých sa získava vzdelanie požadované pre splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii alebo na výkon pracovnej činnosti odborného zamestnanca v príslušnej kategórii, a to v kategórii

učiteľ profesijného rozvoja, osobitne v podkategóriách metodik profesijného rozvoja a konzultant atestačného konania. Idea návrhu predpokladá, že pri skvalitňovaní vzdelávania v profesijnom rozvoji a pri atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov budú významným odborným prínosom aj skúsení lektori ďalšieho vzdelávania, špeciálne z oblastí týkajúcich sa výkonu pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov vo všetkých kategóriách a všetkých podkategóriách. V podkategóriách metodik profesijného rozvoja a konzultant atestačného konania sa učiteľ profesijného rozvoja najmarkantnejším spôsobom podieľa na profesijnom rozvoji tak na personálnej úrovni konkrétneho pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca, ako aj na úrovni konkrétnej školy alebo školského zariadenia.

K bodu 10

Úprava § 11 ods. 1 písm. a) súvisí so zavedením novej kategórie pedagogických zamestnancov – školský digitálny koordinátor. Dôvodom úpravy je potreba ustanovenia požadovaného stupňa vzdelania pre novú kategóriu pedagogických zamestnancov. Navrhuje sa, aby bolo požadovaným stupňom vzdelania vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, pretože na uvedenom stupni vzdelania je možné získať kvalifikáciu potrebnú na výkon činnosti školského digitálneho koordinátora, teda vzdelania v oblasti výchovy a vzdelávania, ktoré je kvalifikačným predpokladom na výkon pracovnej činnosti učiteľa, v ktorej školský digitálny koordinátor získava požadovanú prax.

K bodu 11

Dôvodom úpravy § 12 ods. 2 je potreba zosúladenia textu ustanovenia s reálnymi vzdelávacími možnosťami a preferovanými voľbami vzdelávacích ciest pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ako ukazuje aplikačná prax. Úprava znenia uvedeného ustanovenia zároveň zrovnoprávňuje všetky vzdelávacie cesty, ktoré vedú k rovnakému výsledku v podobe splnenia kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v konkrétnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca a v konkrétnej kategórii odborného zamestnanca.

K bodom 12 a 13

Dôvodom úpravy § 13 ods. 2 písm. a) je potreba rozšírenia okruhu pedagogických zamestnancov, od ktorých sa nevyžaduje ako súčasť splnenia kvalifikačných predpokladov vyučovanie predmetov svojej aprobácie v rozsahu najmenej jednej polovice základného úväzku zníženého o jednu hodinu. Návrh reflektuje na pedagogickú prax pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím, žiakov s autizmom alebo žiakov s ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, ktorá preukazuje nedôvodnosť aplikácie § 13 ods. 1 v uvedených podmienkach.

Dôvodom vloženia nového písmena c) do § 13 ods. 2 je skutočnosť, podľa ktorej aktuálny stav personálneho zabezpečenia výučby odborných predmetov v strednej odbornej škole si vyžaduje väčšie zapojenie odborníkov z praxe do výučby týchto predmetov aj vo väčšom rozsahu, než umožňuje doterajšia úprava. Uvedená systémová zmena vychádza aj z pozitívnych skúseností z praxe a to zo spolupráce zamestnávateľov a stredných odborných škôl na základe zmluvy o

duálnom vzdelávaní, ktorá vytvára priestor pre využitie odborníkov z praxe aj na výučbu odborných predmetov v strednej odbornej škole.

K bodom 14 a 15

Legislatívno-technická úprava, ktorá súvisí s novelizačným bodom 16.

K bodu 16

Dôvodom úpravy § 14 ods. 3 je potreba rozšírenia možností uznania vzdelávacích ciest a ich výsledkov, ktoré vedú k získaniu kvalifikácie na účely splnenia kvalifikačných predpokladov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Vloženie nového písmena predstavuje základ pre uznanie spĺňania kvalifikačných predpokladov aj na základe výsledkov vzdelávacej aktivity pedagogického zamestnanca v oblasti neformálneho vzdelávania, ktoré sa uznávajú na účely uznania kvalifikácie v iných oblastiach ekonomickej činnosti obyvateľstva. V aplikačnej praxi ide o prípady posudzovania vzdelania, ak

- ide o vyučovanie cudzích jazykov,
- sa pre splnenie kvalifikačných predpokladov vyžaduje vykonanie prvej atestácie alebo
- sa pre splnenie kvalifikačných predpokladov vyžaduje predchádzajúci výkon pracovnej činnosti.

K bodom 17 a 18

Dôvodom úpravy doterajšieho znenia § 15 a vloženia nového ustanovenia § 15a je potreba

- zosúladenia úpravy bezúhonnosti s možnosťami preukazovania bezúhonnosti alebo zisťovania ďalších okolností spáchaného trestného činu na základe odpisu registra trestov; ako ukazuje aplikačná prax, nie je možné výlučne z odpisu registra trestov určiť, či bol trestný čin spáchaný z nedbanlivosti spáchaný priamo pri výkone pracovnej činnosti bez nahliadnutia do rozsudku,
- explicitného vymedzenia trestných činov podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a boji proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17. 12. 2011), ktorých právoplatne odsúdení páchatelia nemajú spĺňať predpoklad bezúhonnosti na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca;
- spresnenia postupov pri preukazovaní bezúhonnosti podľa účelu tak, aby nedochádzalo k pochybnostiam o správnosti konania škôl, školských zariadení a zariadení sociálnej pomoci pri obsadzovaní voľných pracovných pozícií pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov;
- ustanovenia lehôt, do kedy sú subjekty povinné poskytnúť údaje potrebné na vyžiadanie registra trestov, do kedy musí regionálny úrad školskej správy požiadať o odpis registra trestov a do kedy je povinný oznámiť skutočnosť spĺňania bezúhonnosti,
- zefektívnenia preukazovania bezúhonnosti prostredníctvom odpisu registra trestov s využitím dostupných systémových nástrojov v oblasti zberu dát o pedagogickom zamestnancovi a odbornom zamestnancovi v Centrálnom registri pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ďalších zamestnancov škôl a školských zariadení za účelom zníženia administratívnej záťaže,

- spresnenia postupov pri preukazovaní bezúhonnosti cudzieho štátneho príslušníka, ktorý bude vykonávať pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca; v týchto prípadoch sa bude bezúhonnosť preukazovať priamo zamestnávateľovi, ktorý porovná predložený doklad s obsahom § 15 ods. 1 a 2,
- vytvorenia rámca pre nakladanie s osobnými údajmi žiadateľov o odpis registra trestov regionálnym úradom školskej správy a tiež Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky,
- vytvorenia rámca pre efektívne postupy pri vybavovaní a spracovaní žiadostí o odpis registra trestov, a to medzi regionálnym úradom školskej správy a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a regionálnym úradom školskej správy a zamestnávateľom. Pri zabezpečení ochrany osobných údajov a citlivých údajov o pedagogickom zamestnancovi alebo odbornom zamestnancovi,
- opravného prostriedku v prípade oznámenia regionálnemu úradu školskej správy o nesplnení predpokladu bezúhonnosti prostredníctvom námietky ministerstvu školstva; inštitút námietky sa zavádza z toho dôvodu, že v praxi sa môže stať, že regionálny úrad školskej správy vyhodnotí bezúhonnosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca nesprávne, a na základe opätovného posúdenia bezúhonnosti pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca ministerstvom školstva môže byť vyhodnotenie spĺňania predpokladu bezúhonnosti korigované, a zároveň sa určujú lehoty,
- riešenia prípadov, kedy pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec neposkytne osobné údaje na účely vydania odpisu registra trestov tak, aby nebolo možné zneužívať slobodnú vôľu disponovať so svojimi osobnými údajmi,
- preukazovania bezúhonnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z dôvodu, aby nedochádzalo k duplicité preukazovaniu bezúhonnosti.

Nové znenie § 15 vytvára základ pre riešenie vyššie uvedených potrieb tak, aby boli chránené deti a žiaci na jednej strane, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci na druhej strane a v neposlednom rade aby bola zabezpečená funkčnosť a efektivita zainteresovaných inštitúcií.

K bodu 19

Legislatívno-technická úprava, ktorá súvisí s novelizačným bodom 20.

K bodu 20

Dôvodom úpravy § 19 je potreba škôl akceptovať na systémovej úrovni koordinovanie digitálnych technológií, ktoré sa reálne vykonávajú v školách ako súčasť modernej výchovy a vzdelávania žiakov, a preto ich nemožno charakterizovať ako pracovnú činnosť, na ktorú pamätá Katalóg pracovných činností v časti Informatika. Z dôvodu, že ide o syntézu technicky zameraných činností a poradenstva v otázkach využívania digitálnych technológií ako didaktického prostriedku, navrhuje sa ako riešenie ustanovenie novej kategórie pedagogických zamestnancov. Súčasťou systémovej odpovede na uvedenú potrebu je v návrhu nová kategória s názvom školský digitálny koordinátor. Spolu s doterajším inštitútom kariérovej pozície školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní v oblasti informatizácie a vzdelávania prostredníctvom informačno-komunikačných technológií sa umožní variabilita personálnych riešení. Dôležitou súčasťou návrhu je vymedzenie obsahu pracovnej činnosti v novej kategórii školský digitálny koordinátor

oproti obsahu pracovných činností uvádzaných v prílohe č. 1 časti 07. Informatika Katalógu pracovných činností. Z návrhu totiž jednoznačne vyplýva, že výkonom pracovnej činnosti školského digitálneho koordinátora nie sú dotknuté výkony pracovných činností v oblasti informatiky v súlade s citovanou časťou Katalógu pracovných činností.

K bodu 21

Dôvodom úpravy § 20 ods. 2 je potreba zosúladiť text vymedzujúci kategóriu majster odbornej výchovy prostredníctvom vymedzenia jeho činnosti s navrhovanými úpravami v zákone č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorých majster odbornej výchovy môže viesť aj praktické cvičenie ako súčasť praktického vyučovania v stredných odborných školách.

K bodu 22

Dôvodom úpravy § 21 ods. 3 je potreba rozšírenia kompetencií školského špeciálneho pedagóga.

K bodu 23

Dôvodom návrhu na doplnenie nového odseku 4 do § 21 je potreba škôl akceptovať na systémovej úrovni koordinovanie digitálnych technológií, ktoré sa reálne vykonávajú v školách ako súčasť modernej výchovy a vzdelávania žiakov, a preto ich nemožno charakterizovať ako pracovnú činnosť, na ktorú pamätá Katalóg pracovných činností v časti Informatika. Z dôvodu, že v tomto prípade ide o syntézu technicky zameraných činností a poradenstva v otázkach využívania digitálnych technológií ako didaktického prostriedku, navrhuje sa ako riešenie ustanovenie novej kategórie pedagogických zamestnancov. Nové ustanovenie dáva základ aj na definovanie vzdelania, ktorým sa splní kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v novej kategórii a na vypracovanie profesijného štandardu pre túto kategóriu. Návrh je súčasťou realizácie myšlienky zavedenia novej kategórie pedagogického zamestnanca školský digitálny koordinátor.

K bodom 24 až 28

Dôvodom úpravy je potreba zosúladenia vymedzenia pracovnej činnosti vykonávanej v kategóriách psychológ a školský psychológ, špeciálny pedagóg, logopéd a školský logopéd, liečebný pedagóg a sociálny pedagóg s navrhovanými úpravami v novele školského zákona, ktoré sú v súlade so stavom poznania v príslušných vedných disciplínach a v pedagogických trendoch inklúzie vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov.

K bodom 29 a 30

Dôvodom vypustenia písmena a) z § 29 ods. 3 a recipročne aj vypustenia písmena a) z § 29 ods. 4 je potreba umožniť zjednodušený profesijný rozvoj pri prechode pedagogických zamestnancov zodpovedných za uskutočnenie výchovno-vzdelávacieho programu školy alebo školského zariadenia do niektorej kategórie odborných zamestnancov. Návrh nadväzuje na trend, ktorý bol vo veci zaradovania pedagogických zamestnancov po preradení do niektorej z kategórii

odborných zamestnancov určený už vyhláseným znením zákona, ktoré zrušilo dovtedajšiu prax zaradovania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v uvedených prípadoch do najnižšieho kariérového stupňa, teda do kariérového stupňa začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec. Schválením návrhu bude možné v profesijnom rozvoji postupovať podľa zásady „adaptačné vzdelávanie len jedenkrát za celú kariéru“.

K bodu 31

Legislatívno-technická úprava, ktorá súvisí s novelizačným bodom 32.

K bodu 32

Dôvodom zmeny znenia § 30 je potreba systémových zmien, spresňujúcich zaradovanie do kariérových stupňov pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou a pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec s druhou atestáciou. Tieto zmeny vyplývajú z potrieb aplikačnej praxe, najmä v oblasti úpravy času nevyhnutného na získanie profesijných kompetencií overovaných pri prvej atestácii, zaradovania do uvedených kariérových stupňov tých pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktorí získali vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa, a tiež v oblasti zaradovania do uvedených kariérových stupňov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktorí pôsobili na vysokej škole. Podľa návrhu dochádza k spresneniu textu tak, aby bolo zrejmé, že ak ide pri zaradovaní do kariérového stupňa pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec s druhou atestáciou je potrebné v aplikačnej praxi citlivo vyhodnocovať súbeh vzdelávacej cesty a profesijného rozvoja, a to najmä v prípadoch, ak pedagogický zamestnanec vykoná prvú atestáciu a tiež získa vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa. Návrh na zaradovanie do vyššieho kariérového stupňa bývalých vysoko kvalifikovaných zamestnancov vysokých škôl, ktorí prichádzajú do školy alebo do školského zariadenia vykonávať pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca, reflektuje na záväzok Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, ktorým je skvalitňovanie výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach tým, že predstavuje priamu motiváciu pre zamestnanie sa v škole alebo v školskom zariadení aj pre fyzické osoby, ktoré majú vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa a za sebou kariéru vysokoškolského učiteľa alebo vedecko-výskumného pracovníka. Súčasťou návrhu je aj zmena umožňujúca využívanie vedomostí získaných v rigoróznom konaní na účely kariérového rastu, čo má priamy vplyv na zmeny využitia vedomostí získaných v doktorandskom štúdiu na účely kariérového rastu.

K bodu 33

Dôvodom vloženia nového odseku 5 do § 31 je potreba zefektívnenia procesu uvádzania začínajúcich pedagogických asistentov. Keďže ide o príslušníka kategórie, ktorá sa podieľa na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu alebo výchovného programu, je vhodné, aby mohol byť uvádzaný príslušníkom kategórie, ktorá je zodpovedná za uskutočňovanie školského vzdelávacieho programu alebo výchovného programu.

K bodu 34

Dôvodom úpravy § 31 ods. 6 je potreba zabezpečenia funkčnosti procesu kariérového rastu najmä v prípadoch, ak nie je zamestnávateľ schopný zabezpečiť uvádzanie vlastným pedagogickým zamestnancom alebo vlastným odborným zamestnancom s vykonanou prvou atestáciou a zaradeného do príslušnej kategórie. Podľa návrhu bude môcť zamestnávateľ, tak ako doteraz, požiadať o uvádzanie inú školu, školské zariadenie alebo zariadenie sociálnej pomoci. Ak nebude možné zabezpečiť uvádzanie ani týmto spôsobom, môže zamestnávateľ nahradiť požiadavku vykonania prvej atestácie v prípade uvádzajúceho pedagogického zamestnanca a uvádzajúceho odborného zamestnanca požiadavkou zaradenia do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec, pričom vykonanie prvej atestácie ako overenia potrebných profesijných kompetencií nahrádza požiadavka desiatich rokov výkonu pracovnej činnosti. Ak pôjde o uvádzanie pedagogických asistentov, podľa návrhu môže ísť o výkon pracovnej činnosti v ľubovoľnej kategórii alebo podkategórii. Ak však pôjde o uvádzanie ostatných pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, v záujme zachovania kvality uvádzania sa bude vyžadovať najmenej desať rokov výkonu pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo podkategórii pedagogických zamestnancov alebo v príslušnej kategórii odborných zamestnancov. Úprava rieši aj krajné situácie, kedy nie je možné uvedenými spôsobmi zabezpečiť uvádzanie; v týchto krajných prípadoch zabezpečí uvádzanie so súhlasom zriaďovateľa priamy nadriadený konkrétného začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo začínajúceho odborného zamestnanca. Prijatie návrhu sfunkční proces uvádzania začínajúcich pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, a tým aj proces ich adaptácie, čím sa plne umožní profesijný rozvoj aj v podmienkach malých škôl a školských zariadení alebo v prípadoch začiatku budovania inkluzívnych tímov prostredníctvom prijímania odborných zamestnancov.

K bodu 35

Dôvodom úpravy § 31 ods. 7 je potreba precizovania postupu pri financovaní uvádzania začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo uvádzania začínajúceho odborného zamestnanca, úprava zahŕňa aj financovanie uvádzania začínajúceho pedagogického zamestnanca a začínajúceho odborného zamestnanca zariadenia sociálnej pomoci.

K bodu 36

Úprava § 32 sa navrhuje s cieľom umožniť samostatným pedagogickým zamestnancom alebo samostatným odborným zamestnancom vykonávať činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca. Pritom sa predpokladá, že úprava bude predstavovať motiváciu pre zamestnanie a kariéru v školách alebo v školských zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré pred výkonom pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca alebo pracovnej činnosti odborného zamestnanca vykonávali iné činnosti, a takto získané „know-how“ prinášajú do škôl a školských zariadení. Návrh vychádza z tézy Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, ktorou je potreba, aby školstvo reflektovalo meniace sa podmienky dnešného sveta.

K bodu 37

Návrh úpravy § 33 písm. c) vo svojej podstate súvisí s tým, že sa nebude vyžadovať, aby vedúci pedagogický zamestnanec alebo vedúci odborný zamestnanec bol zaradený do kariérového stupňa

pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou. Dôvodom spôsobu realizácie uvedeného návrhu je potreba zároveň deklarovať aj to, že od učiteľa profesijného rozvoja sa vyžaduje, aby bol zaradený do kariérového stupňa pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou.

K bodu 38

Dôvodom vypustenia písmen b) a c) z § 34 je potreba precizovania kompetencií pedagogického zamestnanca s druhou atestáciou alebo odborného zamestnanca s druhou atestáciou, ako bola komunikovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

K bodu 39

Dôvodom vloženia nového § 34a je potreba aplikačnej praxe na spresnenie podmienok výkonu pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v závislosti od zaradenia do kariérového stupňa. V kontexte konštruktú výkonu náročnejších činností vo vyššom kariérovom stupni možno doterajšie znenie § 29 a 30 chápať ako formulovanie najnáročnejších pracovných činností, ktoré určujú zaradenie do príslušnej platovej triedy. V tomto zmysle obsah § 34a ďalej špecifikuje ďalšie činnosti, ktoré pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec vykonáva okrem najnáročnejších pracovných činností.

K bodu 40

Dôvodom úpravy § 35 ods. 4 je potreba zrovnoprávnenia podmienok výkonu špecializovaných činností vo všetkých kariérových pozíciách, ktoré sú spojené s benefitmi pre pedagogického zamestnanca. Podľa návrhu sa bude vyžadovať absolvovanie špecializačného vzdelávania aj od pedagogických zamestnancov zaradených do kariérovej pozície kariérový poradca, čím sa zrovnoprávnia jeho podmienky výkonu špecializovaných činností s podmienkami, za ktorých vykonáva špecializované činnosti pedagogický zamestnanec zaradený do kariérovej pozície výchovný poradca.

K bodu 41

Dôvodom úpravy § 35 ods. 5 je potreba rozšírenia okruhu pedagogických zamestnancov, od ktorých sa nevyžaduje ako podmienka výkonu špecializovaných činností absolvovanie špecializačného vzdelávania. Úprava reflektuje potreby pedagogickej praxe v zariadeniach sociálnej pomoci, ako boli komunikované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

K bodu 42

Dôvodom úpravy § 35 ods. 6 je potreba precizovania postupu riaditeľa pri vydaní štruktúry kariérových pozícií tak, aby boli zohľadnené aj oprávnené záujmy zamestnancov, keďže súčasťou vnútorného predpisu, ktorým sa vydáva štruktúra kariérových pozícií je aj rozsah zodpovednosti za výkon špecializovaných činností, čo má vplyv na pracovné podmienky konkrétnych pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodom 43 až 45 a bodu 48

Dôvodom vloženia nových kariérových pozícií je potreba umožnenia výkonu špecializovaných činností vedúceho oddelenia v konzervatóriu, koordinátora školského podporného tímu v škole, kde je zriadený školský podporný tím a školského digitálneho koordinátora v škole, kde nie je možné zriadiť pracovnú pozíciu školského digitálneho koordinátora, vedúceho oddelenia. Tieto požiadavky boli komunikované v rámci medzirezortného pripomienkového konania, resp. sú jeho výsledkom.

K bodu 46

Dôvodom úpravy § 36 ods. 4 je potreba jednoznačnej úpravy obsahujúcej vymedzenie možnosti zapojenia školského špeciálneho pedagóga a odborných zamestnancov (školský psychológ, školský logopéd, liečebný pedagóg, sociálny pedagóg) do systému výchovného poradenstva v súlade so školským zákonom. Návrh reflektuje na skutočnosť, že súčasťou získanej kvalifikácie uvedených zamestnancov je schopnosť vykonávať poradenskú činnosť.

K bodu 47

Dôvodom úpravy § 37 ods. 4 je zosúladenie právnej úpravy v oblasti kariérovej pozície zodpovedný vychovávateľ s reálnou praxou v školách, školských zariadeniach a v zariadeniach sociálnej pomoci, z ktorej vyplýva neopodstatnenosť uvedenej kariérovej pozície v podmienkach škôl a školských zariadení. Z uvedeného dôvodu je podstatou návrhu možnosť vytvorenia uvedenej kariérovej pozície len v podmienkach zariadenia sociálnej pomoci.

K bodu 49

Ide o zosúladenie povinností vedúceho predmetovej komisie, vedúceho vzdelávacej oblasti a vedúceho metodického združenia so zmenami v úprave plánovania profesijného rozvoja.

K bodu 50

Dôvodom zmeny ustanovenia § 38 ods. 3 je potreba aplikačnej praxe pružne reagovať na meniace sa podmienky, v ktorých sa poskytuje výchova a vzdelávanie, a to aj úpravou kompetencií školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní.

K bodu 51

Dôvodom úpravy § 38 je potreba obsahovo vymedziť charakteristiku činnosti kariérovej pozície školského digitálneho koordinátora, ktorý pôsobí v školách, kde nie je vytvorená rovnako pomenovaná kategória pedagogických zamestnancov, a tiež potreba obsahovo vymedziť činnosť vykonávanú v kariérovej pozícii koordinátor školského podporného tímu.

K bodu 52

Legislatívno-technická úprava, ktorá súvisí s novelizačným bodom 53.

K bodom 53 až 54

Dôvodom úpravy § 39 je potreba jednoznačného vyjadrenia, aby vedúci pedagogický zamestnanec a vedúci odborný zamestnanec mal kompetencie potrebné na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca. Návrh rešpektuje vzdelávacie cesty, ktoré si môže vedúci pedagogický zamestnanec a vedúci odborný zamestnanec zvoliť, a to formálne vzdelávanie – absolvovanie príslušného študijného programu alebo neformálne vzdelávanie – absolvovanie schváleného programu funkčného vzdelávania. Formulácia úpravy je v súlade s ustanovením § 47, ktorý nevyžaduje funkčné vzdelávanie, ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec absolvoval príslušné vysokoškolské vzdelávanie. Zároveň návrh reaguje na novú kompetenciu samostatných pedagogických zamestnancov a samostatných odborných zamestnancov vykonávať činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca. Z dôvodu potreby jednoznačnosti chápania procesu získavania profesijných kompetencií potrebných na výkon riadiacich činností sa vkladá nový § 39a, ktorý jednoznačne tento postup upravuje.

K bodom 55 až 57

Dôvodom úpravy ustanovenia § 40 je potreba spresnenia účelu profesijného rozvoja ako procesu prehlbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesijných kompetencií o ďalší účel, ktorým je rozvíjanie profesijných kompetencií; návrh tak reflektuje na prirodzenú funkciu každej formy profesijného rozvoja, ktorej výsledkom je práve rozvíjanie profesijných kompetencií. V tomto kontexte dochádza k posunu chápania odbornej stáže a jej miesta v aktivitách profesijného rozvoja smerom k vnímaniu odbornej stáže ako osobitej formy vzdelávania využiteľného v inovačnom vzdelávaní, ale aj v špecializačnom vzdelávaní a predateštnom vzdelávaní.

Dôvodom úpravy § 40 ods. 3 a 4 je potreba precizovania postupov spojených s plánovaním profesijného rozvoja tak, aby boli rešpektované oprávnené záujmy profesie, kvality výchovy a vzdelávania školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci, ale aj zriaďovateľa a pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Ďalším dôvodom úpravy spružnenia systému plánovania profesijného rozvoja – doterajší systém predpokladá jednorazové vypracovanie, prerokovanie a vydanie plánu profesijného rozvoja školou, školským zariadením alebo zariadením sociálnej pomoci; návrh umožňuje v prípade potreby pružne reagovať na meniace sa okolnosti a aktuálne vzdelávacie potreby školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci, a to na účel udržania a zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania.

K bodu 58

Dôvodom úpravy § 42 je potreba aplikačnej praxe jednoznačnej úpravy podmienok využívania foriem vzdelávania v profesijnom rozvoji, ale aj možnosti vzdelávať sa v profesijnom rozvoji - v materinskom jazyku; navrhovaná úprava okrem tejto potreby vytvára systémový priestor pre organizovanie vzdelávania v profesijnom rozvoji v ľubovoľnom cudzom jazyku, návrh nezahŕňa ukončovanie vzdelávania a nezahŕňa ani možnosť viesť dokumentáciu vzdelávania v cudzom jazyku,

- v cudzom jazyku poskytovateľom vzdelávania v profesijnom rozvoji a možnosť obohacovať vzdelávaciu ponuku bez prípadného rizika neschopnosti výkonu práva na vzdelávanie v materinskom jazyku,
- zúčastniť sa a absolvovať programy kvalifikačného, funkčného, špecializačného a inovačného vzdelávania aj fyzickým osobám, ktoré nevykonávajú pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca; prijatie návrhu umožní zvýšenie kvality personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania detí a žiakov.

K bodu 59

Dôvodom úpravy § 43 ods. 1 písm. c) je potreba spresnenia možností kvalifikačného vzdelávania, ktorým sa získavajú kvalifikačné predpoklady na vyučovanie vyučovacích predmetov, ktoré vyplývajú z príslušného štátneho vzdelávacieho programu. Prijatie návrhu tak umožní vysokým školám, ktoré organizujú učiteľské študijné programy v kombinácii predmetov, aby organizovali na základe akreditovaného študijného programu osobitne rozširujúce štúdium učiteľstva príslušného predmetu len pre učiteľov druhého stupňa základných škôl alebo rozširujúce štúdium učiteľstva príslušného predmetu, ktorého absolventi budú môcť vyučovať tento predmet v základných školách aj na stredných školách. Návrh predstavuje systémovú podporu pre zvyšovanie odbornosti vyučovania predmetov druhého stupňa základných škôl s dôrazom najmä na vyučovanie prírodovedných predmetov a matematiky.

K bodu 60

Dôvodom úpravy § 43 ods. 2 je potreba rozšírenia okruhu oprávnených poskytovateľov kvalifikačného vzdelávania aj na iné právnické osoby, ktoré priamo poverí ministerstvo školstva. Návrh úpravy § 43 vychádza z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaväzuje vytvoriť podmienky na skvalitnenie vzdelávania v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov aj prostredníctvom neštátnych subjektov.

K bodu 61

Dôvodom úpravy § 43 ods. 4 je potreba rozšírenia možnosti získať kvalifikačné predpoklady počas denného štúdia aj pre tých budúcich pedagogických zamestnancov, kde je vyžadovaným stupňom vzdelania aj vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa. Významným benefitom bude zvýšenie počtu kvalifikovaných pedagogických zamestnancov – absolventov, a to najmä učiteľov základných umeleckých škôl a majstrov odbornej výchovy.

K bodu 62

Legislatívno-technická úprava, ktorá súvisí s novelizačným bodom 58.

K bodu 63

Úprava súvisí s novelizačným bodom 60, ktorý rozširuje okruh oprávnených poskytovateľov kvalifikačného vzdelávania. Pretože rozširujúce štúdium je kvalifikačným vzdelávaním, primerane sa upravuje aj § 45 ods. 4 a 5.

K bodom 64 až 66

Dôvodom úpravy § 46 je zosúladenie textu tohto ustanovenia so zmenami okruhu oprávnených poskytovateľov kvalifikačného vzdelávania.

K bodu 67

Dôvodom vloženia písmena c) do § 46 ods. 2 je potreba rozšírenia možností pre poskytovateľov rozširujúceho štúdia pri nominovaní členov skúšobnej komisie pre ukončovanie rozširujúceho štúdia. Návrh rešpektuje kritérium dodržania kvality ukončovania vzdelávania v profesijnom rozvoji a v súlade s účelom rozširujúceho štúdia určuje aj požiadavky, ktoré musí spĺňať člen záverečnej komisie pre ukončenie rozširujúceho štúdia. Nastavenie požiadaviek umožňuje poskytovateľom rozširujúceho štúdia vymenovať ako člena záverečnej komisie pre ukončenie rozširujúceho štúdia aj odborníka z praxe, čím sa posilní praktický rozmer účelu rozširujúceho štúdia.

K bodu 68

Dôvodom úpravy § 47 a 48 je potreba zmeny v nastavení organizácie funkčného vzdelávania tak, ako vyplynulo z požiadaviek aplikačnej praxe, komunikovaných aj v rámci MPK. Nosnými zmenami sú zmeny v rozsahu nevyhnutného základu vedomostí pred začiatkom výkonu činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca a rozširujúcich vedomostí, možnosť voľby rozširujúcich vedomostí a zmeny v ukončovaní funkčného vzdelávania. Zároveň sa umožňuje poskytovať funkčné vzdelávanie ďalším subjektom, čím zmena korešponduje s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaväzuje vytvoriť podmienky na skvalitnenie vzdelávania v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov aj prostredníctvom neštátnych subjektov.

K bodom 69 až 75

Dôvodom úpravy § 49 je požiadavka na rozšírenie okruhu poskytovateľov špecializačného vzdelávania, odbúranie nadbytočného procesu posudzovania kvality špecializačného vzdelávania v prípade vysokých škôl, ktoré poskytujú v akreditovaných študijných programoch kvalifikáciu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom a požiadavka na zabezpečenie kvality špecializačného vzdelávania organizovaného novou skupinou oprávnených poskytovateľov špecializačného vzdelávania. Ak ide o dotknuté vysoké školy, kvalita špecializačného vzdelávania sa obdobne ako kvalita kvalifikačného vzdelávania odvodzuje od kvality študijného programu, ktorá už bola vyjadrená vydaním akreditácie. Zároveň sa upravuje spôsob schvaľovania programov špecializačného vzdelávania s prihliadnutím na rozšírenie okruhu poskytovateľov.

Dôvodom úpravy § 49 ods. 7 je potreba väčšieho využívania vzdelávania supervízorov v pomáhajúcich profesiách v podmienkach škôl, školských zariadení a zariadení sociálnej pomoci, ako bola komunikovaná Slovenskou komorou učiteľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

K bodu 76

Dôvodom úpravy § 51 ods. 6 je potreba spresnenia, aby v aplikačnej praxi nevznikali pochybnosti pri zaraďovaní začínajúcich pedagogických zamestnancov a začínajúcich odborných zamestnancov do adaptačného vzdelávania, ktorých dôvodom môže byť neistota, či môže byť zaradený do adaptačného vzdelávania aj ten, kto nespĺňa kvalifikačné predpoklady. Navrhovaný text bude predstavovať školám a školským zariadeniam jednoznačnú oporu pri zaradení do adaptačného vzdelávania každého začínajúceho pedagogického zamestnanca a každého začínajúceho odborného zamestnanca.

K bodu 77

Dôvodom úpravy § 52 ods. 3 je potreba doplniť systém adaptačného vzdelávania tak, aby v praxi nevznikali neriešiteľné situácie pri nemožnosti zabezpečiť ukončenie adaptačného vzdelávania vlastným personálom školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci. Podľa návrhu bude môcť v prípade potreby do procesu vstúpiť zriaďovateľ a využiť potenciál všetkých ním zriaďovaných škôl, školských zariadení alebo zariadení sociálnej pomoci.

K bodu 78

Dôvodom úpravy § 54 je potreba zjednodušenia ukončovania predatestačného vzdelávania, ktorého účelom je získanie profesijných kompetencií, ktoré sú overované v procese atestácie. Táto potreba bola komunikovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní Slovenskou komorou učiteľov.

K bodu 79

Dôvodom vloženia nového písmena f) do § 55 ods. 2 je potreba rozšírenia okruhu oprávnených poskytovateľov inovačného vzdelávania, ako bola komunikovaná inštitúciami koordinácie odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

K bodom 80 a 81

Dôvodom úpravy § 55 ods. 3 a vloženia nových odsekov 4 a 5 do § 55 je požiadavka na odbúranie nadbytočného procesu posudzovania schopnosti organizovať inovačné vzdelávanie v prípade vysokých škôl, ktoré poskytujú v akreditovaných študijných programoch kvalifikáciu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom a zabezpečenie kvality inovačného vzdelávania organizovaného ostatnými oprávnenými poskytovateľmi inovačného vzdelávania. Ak ide o dotknuté vysoké školy, kvalita inovačného vzdelávania sa obdobne ako kvalita kvalifikačného vzdelávania a špecializačného vzdelávania odvodzuje od kvality študijného

programu, ktorá už bola vyjadrená vydaním akreditácie, ale tiež aj od výsledkov vedeckej, výskumnej a ďalšej odbornej činnosti vysokej školy.

K bodu 82

Dôvodom úpravy § 57 ods. 3 je potreba aplikačnej praxe zákonným spôsobom ustanoviť rozsah aktualizáčného vzdelávania, ako bola komunikovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní viacerými pripomienkujúcimi subjektmi.

K bodu 83

Dôvodom úpravy § 57 je požiadavka aplikačnej praxe na rozšírenie účelu aktualizáčného vzdelávania, ktorá tiež reflektuje možné organizačné problémy spojené so zabezpečením kvality takto chápaného aktualizáčného vzdelávania (personálna tieseň), a tiež reflektuje vzdelávaciu potrebu zamestnávateľa. Účelom aktualizáčného vzdelávania môže podľa návrhu byť aj získanie vedomostí z iných oblastí, ktoré sa priamo neviažu na činnosť školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci alebo korešpondujú so zameraním školy, ktoré vytvára vysokú pridanú hodnotu vzdelaniu, získanému v príslušnej škole, a to aj medzinárodnom meradle. Z tohto dôvodu sa podľa návrhu umožňuje, aby boli za aktualizáčné vzdelávanie považované aj vzdelávacie aktivity, ktoré absolvujú pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci škôl, kde je školským vzdelávacím programom medzinárodný program a ktoré sú organizované medzinárodnou organizáciou a tiež, aby bol garantom aktualizáčného vzdelávania aj ten, kto spĺňa požiadavky na výkon činnosti garanta inovačného vzdelávania.

K bodu 84

Dôvodom doplnenia odseku 4 do § 58 je potreba spresnenia účelu hodnotenia absolvovaného vzdelávania, ktoré je poskytovateľ vzdelávania povinný získavať, spracovávať a zverejňovať. Podľa návrhu je účelom uvedenej povinnosti poznanie kvality realizovaného vzdelávania v profesijnom rozvoji, využiteľné aj pri zostavovaní katalógu.

K bodu 85

Dôvodom úpravy § 59 ods. 2 je potreba rozšírenia okruhu oprávnených atestačných organizácií aj na stredné školy, stavovské organizácie alebo profesijné organizácie, ktorým bolo vydané oprávnenie na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti alebo aj na inú právnickú osobu, ktorú priamo poverí ministerstvo školstva. Návrh úpravy § 59 vychádza z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaväzuje vytvoriť podmienky na skvalitnenie vzdelávania v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov aj prostredníctvom neštátnych subjektov.

K bodu 86

Dôvodom úpravy § 63 je potreba rozšírenia možnosti hradenia nákladov spojených so vzdelávaním v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov tak, aby sa vytvoril systémový priestor pre

- podporu vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na účel zvyšovania odbornosti výchovy a vzdelávania; toto sa docieli rozšírením možnosti finančne podporovať aj dopĺňujúce pedagogické štúdium z prostriedkov zamestnávateľa,

- finančnú podporu z verejných zdrojov vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na účel

- zaistenia odbornosti výchovy a vzdelávania,
- profesionalizácie výkonu špecializovaných činností,
- profesionalizácie výkonu riadiacich činností,
- prenosu inovácií do výchovy a vzdelávania.

K bodu 87

Dôvodom vloženia nového § 63a do zákona je vytvorenie základu pre podporu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení prostredníctvom dotácií ako systémového nástroja intervencie ministerstva školstva v oblasti všetkých oprávnených aktivít, ktorými je profesijný rozvoj definovaný. Návrh nadväzuje na ustanovenie § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. a komplexne rieši otázky spojené s poskytovaním dotácií na profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodu 88

Dôvodom úpravy § 65 ods. 5 je mechanizmus získavania všetkých informácií potrebných pre riadny výkon novej pôsobnosti ministerstva školstva v profesijnom rozvoji. Návrh svojím obsahom reflektuje na záväzok vlády Slovenskej republiky vyjadrený v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024 ako skvalitnenie vzdelávania v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov prostredníctvom zdieľania príkladov dobrej praxe, ktoré budú predovšetkým zamerané na sústavný profesijný rozvoj.

K bodom 89 až 97

Dôvodom úpravy § 66 § 67 potreba posilnenia princípu transparentnosti pri výkone pôsobností ministerstva školstva v profesijnom rozvoji, osobitne pri vydávaní potvrdenia o schválení programov vzdelávania alebo modulov programov vzdelávania, a tiež pri vydávaní oprávnenia na organizovanie inovačného vzdelávania.

Rovnako úprava § 66 a § 67 vytvára právny základ pre prechod potvrdenia o schválení programu vzdelávania, oprávnenia na organizovanie inovačného vzdelávania a oprávnenia na organizovanie atestácií na právneho nástupcu poskytovateľa resp. právneho nástupcu atestačnej organizácie.

Z dôvodu odstraňovania administratívnych bariér v profesijnom rozvoji sa pri všetkých štyroch druhoch potvrdení (o schválení programu vzdelávania alebo modulu programu vzdelávania, o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania a o oprávnení na organizovanie atestácií) navrhuje rozčlenenie doterajšieho obmedzenia, ktoré vylučovalo jeho prevod aj prechod. Zákaz

prevodu potvrdenia sa navrhuje ponechať. Avšak vzhľadom na potreby aplikačnej praxe sa navrhuje umožniť prechod na právneho nástupcu – ak s prechodom bude ministerstvo školstva súhlasiť.

V nadväznosti na otvorenie možností prechodu potvrdenia je potrebné vysporiadať sa aj s úpravou straty platnosti. Ak poskytovateľ, resp. atestačná organizácia zanikne bez právneho nástupcu, strata platnosti je samozrejماً, tak, ako doposiaľ. Ak ale poskytovateľ, resp. atestačná organizácia má právneho nástupcu, môžu nastať vo vzťahu k strate platnosti dve situácie. Ak právny nástupca nemá o oprávnenia vyplývajúce z potvrdenia záujem a teda ani nepožiadala ministerstvo školstva o súhlas, strata platnosti potvrdenia je opodstatnená. Druhý prípad je, ak právny nástupca síce o súhlas ministerstva školstva požiadal, ale tento súhlas nebol udelený. V takom prípade je tiež opodstatnené, že dôjde k strate platnosti potvrdenia.

K bodom 98 až 100

Dôvodom vloženia nového písmena d) do § 70 ods. 6 je potreba aplikačnej praxe precizovať účel hodnotenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca tak, aby hodnotenie bolo využiteľné aj na účely pracovnoprávných vzťahov. Úprava umožňuje využiť hodnotenie ako podklad pri komunikácii neuspokojivého plnenia pracovných povinností medzi zamestnávateľom a zamestnancom. Súčasťou návrhu je aj ustanovenie recipročného hodnotenia vedúcich pedagogických zamestnancov a vedúcich odborných zamestnancov podriadenými pedagogickými zamestnancami alebo odbornými zamestnancami. Táto požiadavka bola komunikovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní Slovenskou komorou učiteľov.

K bodu 101

Dôvodom úpravy § 72 ods. 5 je potreba precizovať zákonné postupy pri výkone kontroly v profesijnom rozvoji, najmä v prípadoch, keď kontrolovaný subjekt má potrebu vyjadriť sa k zisteným nedostatkom a navrhnutým opatreniam. Ustanovenie lehoty na takéto vyjadrenie kontrolovaného subjektu bolo požadované v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

K bodom 102 až 111

Dôvodom úpravy § 76 je potreba

- doplnenia údajov, ktoré je možné zverejniť o ďalších zamestnancoch školy alebo školského zariadenia; ide o zamestnancov, ktorí boli a sú doteraz označovaní ako „správni zamestnanci“, teda školník, ekonóm, vedúca školskej jedálne a ďalší,
- jednoznačného ustanovenia okruhu údajov, ktoré sa do centrálného registra zapisujú o pedagogickom zamestnancovi, pričom sa pamätá aj na novú navrhovanú kategóriu pedagogických zamestnancov školského digitálneho koordinátora a o odbornom zamestnancovi,
- doplnenia údaje o splnení predpokladu bezúhonnosti na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca, pričom účelom návrhu je zníženie administratívnej záťaže pri zmene zamestnávateľa súvisiacej s preukazovaním bezúhonnosti podľa § 15.

Návrh dáva základ pre získavanie a spracovanie osobných údajov a citlivých údajov o pedagogických zamestnancoch, odborných zamestnancoch a ďalších zamestnancoch škôl a školských zariadení. Návrhom sa nerozširuje okruh pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktorých údaje sa zapisujú do centrálneho registra, a to ani v dôsledku navrhovaných zmien v oblasti pôsobenia učiteľov profesijného rozvoja na vysokých školách alebo u ďalších, najmä neštátnych poskytovateľov vzdelávania v profesijnom rozvoji.

Dôvodom vloženia nového písmena e) do § 78 a nového odseku 2 v § 78 je potreba zefektívnenia nakladania s údajmi získanými pri preukazovaní bezúhonnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov tak, aby boli využité doterajšie technické nástroje a možnosti. Zavedenie nového okruhu oprávnených subjektov, ktorým ministerstvo školstva sprístupňuje údaje z centrálneho registra a ktorými sú budúci zamestnávateľia pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov, ktorí sa opätovne uchádzajú o pracovnú pozíciu v škole alebo školskom zariadení a od ich predchádzajúceho pomeru, v ktorom vykonávali pracovnú činnosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca ešte neuplynuli tri roky, prispieva k odbúraniu administratívnej záťaže Registra trestov GP SR, regionálnych úradov školskej správy a v neposlednom rade aj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Budúcim zamestnávateľom ministerstvo školstva sprístupní údaj o bezúhonnosti uchádzača, ktorý v spojení s čestným vyhlásením o tom, že je bezúhonný podľa § 15 ods. 1 a 2, o tom, že na neho nebolo vznesené obvinenie ani podaná obžaloba, je dostatočný na preukázanie bezúhonnosti, ako podmienky výkonu pracovnej činnosti podľa § 9.

K bodu 112

Dôvodom návrhu na úpravu § 80 ods. 2 je potreba rozšírenia okruhu subjektov oprávnených predkladať ministerstvu školstva návrhy na morálne ocenenie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Návrh reflektuje na existenciu väzieb a sietí, ktoré sú zdrojom poznania kvalít pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov hodných morálneho ocenenia na úrovni ministerstva školstva a ktorými disponujú právnické osoby, ktoré majú v predmete činnosti vzdelávanie a preto sa v rámci svojej činnosti stretávajú s väčším okruhom pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodu 113

Dôvodom úpravy § 82 ods. 4 je potreba aplikačnej praxe, komunikovaná v medzirezortnom pripomienkovom konaní, ako potreba rozšíriť možnosť uzatvorenia pracovného pomeru v súlade s potrebami zamestnávateľa, napríklad v rámci realizácie rozvojových projektov, alebo kvôli krátkodobu zhoršenému zdravotnému stavu žiaka, ktorý si vyžaduje asistenciu (asistenta učiteľa, špeciálneho pedagóga atď.).

K bodu 114

Dôvodom úpravy § 82 ods. 5 je potreba aplikačnej praxe zohľadňovať pri aplikácii inštitútu prerušenia pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca po desiatich rokoch výkonu pracovnej činnosti primárne potreby škôl a školských zariadení pri organizácii výchovy, vzdelávania a výkonu odbornej starostlivosti, ktorej rytmus určujú školské roky. S tým

súvisí mobilita uchádzačov o zaradenie na pracovnú pozíciu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca, a preto návrh predpokladá aplikáciu rovnakej podmienky aj v prostredí zariadení sociálnej pomoci.

K bodu 115

Dôvodom úpravy § 82 ods. 6 je zohľadnenie novely Zákonníka práce (zákon č. 76/2021 Z. z.), ktorá má nadobudnúť účinnosť 1. 1. 2021 a dopĺňa sa ňou nový výpovedný dôvod – dovŕšenie veku 65 rokov, v nadväznosti na ustanovenia § 76 ods. 1 a 2 Zákonníka práce a skutočnosť, že podľa § 82 ods. 6 dochádza k skončeniu pracovného pomeru zo zákona. Naviazanie výšky odstupného na fikciu skončenia pracovného pomeru výpoveďou z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce sa dosiahne určitosť daného právneho nároku a rovnoprávne postavenie z hľadiska výšky odstupného v skupine pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktoré budú končiť pracovný pomer z dôvodu dovŕšenia veku 65 rokov. Návrh môže vo vyššej miere okrem iného aj prispieť ku generačnej výmene v radoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodom 116 až 118

Dôvodom úpravy § 83 je potreba spresnenia podmienok aplikácie § 83 ods. 1 v tom zmysle, aby nedochádzalo k zamestnávaniu pedagogických zamestnancov, ktorí nedosiahli najnižší požadovaný stupeň vzdelania podľa § 11, ale aj aplikácie § 83 aj v podmienkach zariadení sociálnej pomoci, pričom novela pamätá aj na mechanizmus získania potrebnej kvalifikácie na výkon pracovnej činnosti vychovávateľa v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s poruchami správania a v špecializovanej samostatnej skupine pre deti, ktoré vyžadujú zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že boli týrané, sexuálne zneužívané alebo boli na nich páchané trestné činy ohrozujúce ich priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v súlade s novelizačným bodom 9.

Dôvod úpravy ustanovenia § 83 ods. 4 vyplynul z aplikačnej praxe ako potreba predchádzania prípadov, keď sa škola alebo školské zariadenie rozhodli zamestnať ako pedagogického zamestnanca aj fyzickú osobu, ktorá nezískala najnižší požadovaný stupeň vzdelania (vychovávateľa bez maturity, učiteľky materskej školy bez maturity, učiteľa základných škôl bez vysokoškolského vzdelania II. stupňa a podobne). Takýto postup je nedostatkom v riadení školy a školského zariadenia, preto je potrebné v § 83 ods. 4 jednoznačne uviesť podmienku, ktorá musí byť dodržaná. Opačný postup vedie školu a školské zariadenie nielen k znižovaniu kvality personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania, ale aj k porušovaniu ďalších právnych predpisov spojených so zaraďovaním a odmeňovaním pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodu 119

Dôvodom na vloženie nového § 84a je záväzok vlády Slovenskej republiky vyjadrený v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, ktorým je zabezpečenie rovnosti príležitostí vo vzdelávaní. V kontexte celkovej pôsobnosti zákona nový § 84a rieši personálne zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania a je jediným ustanovením v celom

zákon, ktorý prostredníctvom činností charakterizuje väčšiu skupinu zamestnancov zaradených do rôznych kategórií. Ideovo a obsahovo pritom vychádza zo zmien v školskom zákone, ktoré charakterizujú inkluzívne vzdelávanie.

K bodu 120

Dôvodom úpravy § 86 ods. 2 je potreba vymedzenia rozdielu medzi charakterom pracovnej činnosti školského digitálneho koordinátora a pracovných činností, uvádzaných v Katalógu pracovných činností v časti Informatika.

K bodu 121

Dôvodom vloženia nových § 90b až 90d je potreba úpravy prechodu na nový právny stav, vyplývajúci z predchádzajúcich novelizačných bodov. Z toho dôvodu sa najmä

- upravuje postup, ktorý môžu využiť tí pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci, ktorí nespĺňali predpoklad bezúhonnosti pred účinnosťou tejto novely zákona, ide o mechanizmus, ktorý má odstrániť dôsledky tvrdosti doterajšej právnej úpravy,
- upravujú práva pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ich zamestnávateľov, vyplývajúce z úprav predpokladu bezúhonnosti a zmien v jej preukazovaní, povinnosti zamestnávateľov, ktorí dostali oznámenie o splňaní bezúhonnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, pri zápise skutočností týkajúcich sa bezúhonnosti do centrálného registra,
- upravuje postup pri zaraďovaní do kategórie školský digitálny koordinátor tých pedagogických zamestnancov, ktorí boli do 31. decembra 2021 pedagogickými zamestnancami alebo odbornými zamestnancami,
- upravuje podmienky uznávania doteraz absolvovaného funkčného vzdelávania a plnenia povinnosti absolvovať funkčné vzdelávanie,
- upravuje povinnosti vysokej školy, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v príslušnej podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, oznámiť ministerstvu školstva programy vzdelávania, ktoré boli schválené rektorom vysokej školy, a to pre potreby katalógu,
- uznáva výkon špecializovaných činností v trvaní najmenej desať rokov do 31. decembra 2021 ako dostatočný na získanie profesijných kompetencií potrebných pre zaradenie do príslušnej kariérovej pozície pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca.

K bodu 122

Zmena terminológie súvisí s návrhom novely zákona č. 245/2008 Z. z.

K Čl. II

K bodu 1

Dôvodom úpravy ustanovenia § 10 ods. 2 je potreba osobitnej úpravy poberania osobného príplatku za plnenie úloh, ktoré nevyplývajú z pracovnej náplne a sú nevyhnutné pre kvalitu

výchovy, vzdelávania alebo odbornej starostlivosti v školách, školských zariadeniach a v zariadeniach sociálnej pomoci a potreba ich výkonu je časovo ohraničená.

K bodom 2 a 3

Dôvodom úpravy ustanovenia § 14e ods. 1 a ods. 2 je potreba zrovnoprávnenia podpory zamestnávateľa vzdelávacích aktivít v rámci profesijného rozvoja konkrétnej školy alebo školského zariadenia. Návrh reflektuje aj potreby tých škôl a školských zariadení, ktoré nemajú problém s odbornosťou výchovy a vzdelávania, a preto môžu naplno sústreďovať vzdelávanie v profesijnom rozvoji na prenos inovácií do obsahu výchovy a vzdelávania. Zároveň návrh reaguje aj na ťažkosti súbehu aplikácie § 14e a § 32g. Návrh nebude mať vplyv na štátny rozpočet, pretože maximálna výška príplatku za profesijný rozvoj je pevne ustanovená zákonom č. 553/2003 Z. z.

K bodu 4

Dôvodom úpravy § 14e je potreba aplikačnej praxe precizovať kompetencie pri priznávaní príplatku za profesijný rozvoj riaditeľovi školy alebo riaditeľovi školského zariadenia.

K bodom 5 až 7

Úpravou § 19 sa navrhuje spresnenie času vyplácania funkčného platu za čas čerpania náhradného voľna tak, aby bolo jednoznačné, že tento funkčný plat sa poskytuje a zúčtuje až po tom, ako bolo náhradné voľno vyčerpané (t. j. za mesiac, kedy bol nadčas odpracovaný). Úprava sa navrhuje z dôvodu zosúladenia s § 137 ods. 1 zákona č. 55/2017 Z. z. a § 121 ods. 4 Zákonníka práce tak, aby sa pri všetkých okruhoch zamestnancov postupovalo v tomto rovnako, keďže na odlišný postup pri zamestnancoch, ktorí postupujú podľa zákona č. 552/2003 Z. z., nie je dôvod.

K Čl. III

Dôvodom doplnenia písmena q) do § 14 ods. 3 je potreba zabezpečenia oprávnenosti ministerstva školstva na vyžiadanie odpisu registra trestov. Táto úprava je spojená s tým, že o námietke preukázania bezúhonnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca bude rozhodovať ministerstvo školstva, a z toho dôvodu musí mať prístup k odpisom registra trestov, keďže regionálne úrady školskej správy sú povinné odpis registra trestov zlikvidovať. Z tohto dôvodu ide o nevyhnutnú zmenu, ktorej cieľom je zabezpečenie opravného prostriedku pri preukazovaní bezúhonnosti.

K Čl. IV

Navrhuje sa účinnosť návrhu zákona od 1. januára 2022 vzhľadom na začiatok účtovného a rozpočtového roka.